

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 6724

Doknr.
469893

Dato
27-10-2021

Oversendelse af Socialstyrelsens og socialtilsynenes årsrapporter for 2020

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering Socialstyrelsens Årsrapport 2020 om socialtilsynenes virksomhed, som er offentliggjort på Socialstyrelsens hjemmeside i dag, samt de fem socialtilsyns årsrapporter for 2020.

Hovedkonklusionerne fra Socialstyrelsens årsrapport 2020 er angivet i resuméet på s. 4-5 i årsrapporten. De væsentligste data fra årsrapportens hovedkonklusioner er derudover angivet i oversigtsform nedenfor, hvor der til enkelte er knyttet en uddybende bemærkning.

Af rapporten fremgår det bl.a., at socialtilsynene ved udgangen af 2020 førte tilsyn med 1.956 sociale tilbud og 5.733 plejefamilier. På trods af, at socialtilsynet har været underlagt restriktioner og nye vilkår som følge af Covid-19, har alle sociale tilbud og plejefamilier i 2020 modtaget mindst ét tilsynsbesøg, hvilket Socialstyrelsen og jeg anser som meget positivt forholdene taget i betragtning. I 2020 blev der således i alt gennemført 12.929 tilsynsbesøg.

Af rapporten fremgår det også, at der forsat er indikationer på forskellig praksis i anvendelsen af uanmeldte tilsynsbesøg og sagsbehandlingstid på tværs af socialtilsynene. Desuden konstaterer Socialstyrelsen, at socialtilsynene forsat vurderes at have en forskellig praksis omkring centrale forhold, som relaterer sig til udmøntningen af lov om socialtilsyn – herunder dialogforpligtelsen og det risikobaserede tilsyn.

I den forbindelse vil jeg gerne fremhæve, at der netop indgår en lang række initiativer i *Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud* fra april 2021, som udmøntes i det lovforslag, der fremsættes her i efteråret, og som skal medvirke til at skabe forudsætningerne for et mere ensartet, koordineret og effektivt socialtilsyn.

På baggrund af aftalen vil der bl.a. blive oprettet specialistfunktioner med det formål at sikre et mere ensartet og kvalificeret tilsyn. Derudover sikres der en styrket national styring af socialtilsynenes praksis, bl.a. ved at styrke Socialstyrelsens rolle og muligheder i forhold til socialtilsynet. Samtidig tydeliggøres det lokalpolitiske ansvar ved, at den ansvarlige kommunalbestyrelse fremover vil skulle drøfte Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, som særligt vil have fokus på ensartethed i socialtilsynenes opgavevaretagelse.

Sammen med de øvrige ændringer af gældende regler, der følger af den politiske aftale og de præciseringer, der foretages af allerede gældende regler, får vi således fremover et bedre grundlag for en ensartet praksis på tværs af de fem socialtilsyn.

De væsentligste data fra Socialstyrelsens årsrapport 2020 er følgende:

- De fem socialtilsyn havde ved udgangen af **2020 ansvaret for at føre tilsyn med 5.733 plejefamilier og 1.956 tilbud**, hvilket er et fald på 146 plejefamilier og 18 tilbud ift. udgangen af 2019. Det skal understreges, at opgaveporteføljen løbende ændrer sig, hvilket blandt andet kan skyldes sammenlægninger af tilbud, oprettelse af nye tilbud, godkendelse af nye plejefamilier eller ophør og lukning af plejefamilier og sociale tilbud.
- De fem socialtilsyn **godkendte i 2020 82 nye tilbud og 419 nye plejefamilier**. Det er en stigning på i alt 58 godkendelser ift. 2018, hvor socialtilsynene godkendte 88 tilbud og 355 plejefamilier.
- Det samlede antal **uansøgte tilsynsbesøg** er faldet fra 3.290 i 2019 til **2.869 i 2020**. I samme periode er det samlede antal **ansøgte tilsynsbesøg** steget fra 9.716 i 2019 til **10.060 i 2020**. Det samlede antal tilsynsbesøg var således **12.929 i 2020**, hvoraf 4.542 var på tilbud, og 8.387 var på plejefamilieområdet.
- De fem socialtilsyn iværksatte i **2020 skærpet tilsyn på 16 tilbud og 4 plejefamilier**. Dette er en stigning på i alt 2 skærpede tilsyn ift. 2019.
- Socialtilsynene udstedte i **2020 82 påbud til tilbud og 44 påbud til plejefamilier**. Dette er en stigning på 21 påbud på tilbudsområdet og en stigning på 9 påbud på plejefamilieområdet ift. 2019.
- De fem socialtilsyn **traf i 2020 afgørelse om ophør af 4 tilbud og 22 plejefamilier**. Dette er et fald på i alt 2 afgørelser om ophør ift. 2019.
- De fem socialtilsyn **modtog i 2020 i alt 1.629 henvendelser til whistleblowerordningen**. Dette er et fald på 67 henvendelser ift. de 1.696 henvendelser, som socialtilsynene modtog i 2019.
- I **2020 modtog socialtilsynene kopi af i alt 5.267 indberetninger om magtanvendelser** på børne- og ungeområdet. Dette er et fald på 656 indberetninger om magtanvendelser ift. 2019. De fleste indberetninger om magtanvendelser var på åbne døgninstitutioner efterfulgt af private opholdssteder og sikrede døgninstitutioner. Hovedparten af magtanvendelserne hører under typen "Fysisk magtanvendelse, ved at fastholde og/eller føre, fordi barnet eller den unge var til fare for sig selv eller andre jf. § 9", efterfulgt af typen "Afværgehjælp, ved at fastholde og/eller føre for at afværge beskadigelsen af ting, jf. lovens § 8", og "Undersøgelse af person og/eller opholdsrum ved bestemte grunde til mistanke, jf. lovens § 16 stk. 1".
- Ankestyrelsen er klagemyndighed for socialtilsynenes afgørelser. I 2020 modtog Ankestyrelsen i alt **42 nye klagesager** vedrørende socialtilsynenes afgørelser og traf heraf afgørelser i 35 sager, hvor **32 blev stadfæstet og tre blev hjemvist**. Derudover blev der truffet afgørelse i fem sager om aktindsigt efter offentlighedsloven. I udgangen af 2020 var der 17 verserende sager i Ankestyrelsen.
- Socialtilsynene kan tilbyde konsulentbistand og undervisning, der er relateret til tilsynets tilsyns- og socialfaglige viden til en kommune, en region eller et tilbud. Fra 2019 til 2020 har der været et fald i **indtægterne fra tilkøbsydelse** på tværs af de fem socialtilsyn fra 4,1 mio. kr. i 2019 til **3,1 mio. kr. i 2020**.

Socialstyrelsen er allerede i dag i løbende dialog med de fem socialtilsyn med henblik på at understøtte en ensartet tilgang til varetagelsen af opgaven med at

godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud, og som nævnt ovenfor, får vi med de kommende ændringer af socialtilsynsloven et bedre grundlag for en mere ensartet praksis.

Med venlig hilsen

Astrid Krag

Bilag:

Bilag 1 – Socialstyrelsens rapport om socialtilsynenes virksomhed 2020

Bilag 2 – Socialtilsyn Hovedstadens årsrapport 2020

Bilag 3 – Socialtilsyn Nords årsrapport 2020

Bilag 4 – Socialtilsyn Østs årsrapport 2020

Bilag 5 – Socialtilsyn Syds årsrapport 2020

Bilag 6 – Socialtilsyn Midts årsrapport 2020